

Статистичко истражување за лица кои се запишале на втор
циклус на студии (магистерски или специјалистички студии)
во академската година

O_BOИ.80A_A_MK_2024_1

Референтни метаподатоци според SIMS 2.0 структура

S.1	Контакт
S.1.1	Организација/ институција за контакт
Државен завод за статистика	
S.1.2	Организациска единица за контакт
Одделение за образование	
S.1.3	Лице за контакт
Недрета Нухии	
S.1.4	Звање на лицето за контакт
Соработник	
S.1.5	Поштенска адреса
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Македонија	
S.1.6	Електронска адреса
nedreta.nuhii@stat.gov.mk	
S.1.7	Телефонски број
00389 2 3249 418	
S.1.8	Факс
00389 2 3111 336	
S.2	Ажурирање метаподатоци
S.2.1	Последна потврда на метаподатоците
15/05/2025	
S.2.2	Последна објава на метаподатоците
15/05/2025	

S.2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
15/05/2025	
S.3	Статистичка презентација
S.3.1	Опис на податоците
Податоци за: лицата запишани на последипломски студии според видот на високообразовната установа, научната област на пријавениот труд, возраста и полот; лицата запишани на последипломски студии според видот на претходно завршените студии; лицата запишани на последипломски студии според видот на високообразовната установа и припадност кон етничката заедница и државјанството; лицата запишани на последипломски студии, државјани на Република Македонија, според занимањето и економскиот статус; лицата запишани на последипломски студии државјани на Република Македонија, според намирањето на трошоците за последипломски студии.	
S.3.2	Систем на класификации
Национална класификација на дејности - НКД Рев.2, Номенклатура на територијалните единици за статистика - НТЕС, 2013, Системот на образование во Република Македонија во однос на ISCED2011 - Меѓународна стандардна класификација на образование МСКОБ (2013), Прирачникот за полиња (подрачја) на образование и обука во ISCED 2013.	
S.3.3	Опфат на сектор/и
Секторот Р/М-Образование, класа 85.42-Високо образование, според НКД Рев.2.	
S.3.4	Статистички концепти и дефиниции
Уписот на последипломски студии се врши на високообразовните установи: универзитет и висока стручна школа. Во состав на универзитетот, упис на магистерски студии се врши на факултет и музичка академија, додека упис на специјалистички стручни студии врши висока стручна школа. Научните институти како единици во состав на универзитетот исто така вршат упис на магистерски студии во рамките на областа за која е заснован. Запишани на втор циклус на студии се лица што по завршувањето на образование (претходно завршено високо образование) и исполнетите услови за упис на повисоките образовни установи го продолжуваат своето натамошно образование на факултетите и институтите во Република Македонија. Академските универзитетски студии се во траење од една до две години, додека специјалистичките студии се во времетраење од 1 година.	
S.3.5	Статистичка единица
Високообразовни установи (факултети и високи стручни школи) кои припаѓаат на секторот Р/М - Образование класа 85.42.	
S.3.6	Статистичка популација
Лицата кои запишуваат втор циклус на студии на факултетите и високи стручни школи кои припаѓаат на секторот Р/М - Образование класа 85.42.	
S.3.7	Референтна област
Општини	
S.3.8	Временска покриеност

Од 2007 година.	
S.3.9	Базен период
S.4	Единица на мерење
Број.	
S.5	Референтен период
Година (Академска година 15.09.2024 до 30.05.2025).	
S.6	Институционален мандат
S.6.1	Законски акти и други договори
НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013, 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 31/20) http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx и Програма за статистички истражувања, 2018-2022 и („Службен весник на Република Северна Македонија“ 18/200 i 300/20) http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8 .	
S.6.2	Споделување на податоци
"Временска серија од 1998 година: преку eDAMIS до Евростат со ""UNESCO/OECD/Eurostat data collection on education and training statistics""."	
S.7	Доверливост
S.7.1	Доверливост - политика
1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx. 2. Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливост на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf	
S.7.2	Доверливост - третирање на податоците
Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf), индивидуалните податоци не се објавуваат.	
S.8	Политика за објавување
S.8.1	Календар на објавување
Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.	

S.8.2	Пристап до Календарот на објавување
http://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx	
S.8.3	Кориснички пристап
Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.	
S.9	Фреквенција на дисеминација
Годишна.	
S.10	Достапност и јасност
S.10.1	Соопштенија
S.10.2	Публикации
S.10.3	Онлајн база на податоци
Макстат база на податоци: https://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/MakStat__ObrazovanieNauka_a_VisokoObrazovanie_ZapisaniStudenti_VtorCiklus/	
S.10.3.1	АС1. Број на прегледи на табелите со податоци
S.10.4	Пристап до микроподатоци
Во согласност со Законот за државната статистика (член 41) и со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели, податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозувана нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22	
S.10.5	Друго
Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.	
S.10.5.1	АС 2. Број на прегледи на метаподатоците
S.10.6	Документација за методологијата
Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Запишани студенти на последипломски студии“. http://www.stat.gov.mk/PrikaziPoslednaPublikacija.aspx?id=39	
S.10.6.1	АС 3. Стапка на комплетност на метаподатоците

S.10.7	Документација за квалитетот
Подготвен е извештај за квалитет ESQRS за сите истражувања во областа на образованието. http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/educ_uoe_enr_esqrs_mk.htm	
S.11	Управување со квалитет
S.11.1	Обезбедување на квалитетот
Посветеноста на ДЗС за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во Законот за државната статистика, Стратегијата на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6) и Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/pdf/Politika_za_kvalitet_mk.pdf), како и во постојаните напори за усогласување со Кодексот на работа на европската статистика. Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интересен документ „Упатство за обезбедување на квалитет на статистичките процеси“. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот „Насоки за менаџерите на статистички истражувања“.	
S.11.2	Оценка на квалитетот
Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнис процес модел (Generic Statistical Business Process Model- GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.	
S.12	Релевантност
S.12.1	Потреби на корисниците
Податоците се користат од Владата, министерствата, агенциите и локалната самоуправа заради нивно користење при утврдувањето и водењето на развојната политика, од студенти, истражувачи, како и меѓународните институции UNESCO, OECD, Евростат и други. Индикатори: студенти кои дипломираше во рок и после рокот, процент на странски студенти кои студираат во националниот образовен систем на ниво на високото образование и др.	
S.12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците.	
S.12.3	Комплетност и R1. Стапка на комплетност на податоците за корисници
Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулацијата бр. 88/2011 на Европската Комисија, ДЗС обезбедува околу 100% од нив.	
S.12.3.1	R1. Стапка на комплетност на податоците за производители

S.13	Точност и веродостојност
S.13.1	Севкупна точност
Точноста на податоците се обезбедува со преземање мерки за намалување на примерочните и/или на непримерочните грешки, како и со дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.	
S.13.2	Примерочни грешки и A1. Индикатори за примерочни грешки за корисници
Не е применливо (истражувањето е со целосен опфат).	
S.13.2.1	A1. Индикатори за примерочни грешки за производители
S.13.3	Непримерочни грешки и A4. Стапка на неодговор на единица за корисници и A5. Стапка на неодговор на белег за корисници
Грешки во опфат: Се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. За време на спроведувањето на истражувањето секојдневно се прибираат извештаи од терен заради контрола на опфатот и навремено откривање на грешките. Собраните податоци се контролираат од задолженото лице за истражувањето, ако се откриени грешки во прашалниците, се контактира со извештајните единици и се коригираат. Грешки при обработката на податоците: Внесот на податоците се прави преку однапред подготвена апликација за внес, со мануелен начин на внес. За време на внесот на податоците се применуваат автоматски контроли и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршување на внесот.	
S.13.3.1	Грешки во опфатот
S.13.3.1.1	A2. Стапка на преопфатеност
S.13.3.1.2	A3. Учество на заедничките единици
S.13.3.2	Грешки при мерење
S.13.3.3	Грешки при неодговор
S.13.3.3.1	A4. Стапка на неодговор на единица
S.13.3.3.2	A5. Стапка на неодговор на белег
S.13.3.4	Грешки при обработката на податоците
S.13.3.5	Грешка од избраниот модел

S.14	Навременост и точност
S.14.1	Навременост и TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за корисници
T+360	
S.14.1.1	TP1. Временско задоцнување на првите резултати за производители
S.14.1.2	TP2. Временско задоцнување на конечните резултати за производители
S.14.2	Точност и TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.	
S.14.2.1	TP3. Точност во доставувањето и објавувањето за производители
S.15	Кохерентност и споредливост
S.15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоците на национално ниво и на ниво на региони. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така, е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи.	
S.15.1.1	СС1. Коефициент на асиметрија на тековите од мирор-статистиките
S.15.2	Временска споредливост и СС2. Должина на споредливи временски серии за корисници
Обезбедена е споредливост на податоците од 2007 година, без прекин во временската серија. Бројот на референтни периоди од временската серија е 9.	
S.15.2.1	СС2. Должина на споредливи временски серии за производители
S.15.3	Меѓудоменска кохерентност
Направени се споредби на податоците на микрониво со административните податоци.	
S.15.3.1	Кохерентност на месечните / кварталните / полугодишните статистики со годишните статистики
S.15.3.2	Кохерентност со национални сметки
S.15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
S.16	Трошок и оптовареност

S.17	Ревизија на податоците
S.17.1	Политика за ревизија на податоците
Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
S.17.2	Практика за ревизија на податоците и А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за корисници
S.17.2.1	А6. Просечна големина на ревизијата на податоците за производители
S.18	Статистичка обработка
S.18.1	Извори на податоци
Податоците се добиваат со истражувањето кое е со целосен опфат. Извор на податоците се извештаите добиени од извештајните единици - факултетите и високите стручни школи. Секоја извештајна единица (институт, факултет, висока стручна школа) доставува индивидуални прашалници за секој студент кој запишал година (прва и втора).	
S.18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Годишна.	
S.18.3	Прибирање на податоците
Податоците се прибират со метод на самопополнување на статистичкиот прашалник за лица запишани на последипломски студии (Образец ШВ.80А) од студентите, потврдени и заверени од факултетот на кој дипломираше, т.е. извештајните единици. Самопополнувањето на прашалникот се врши рачно и се доставува во хартиена форма до ДЗС. Пополнетите прашалници се доставуваат по завршувањето на уписниот рок за втор циклус на студии.	
S.18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Првична проверка на податоците се врши од задолжените лица за истражувањето во стручното одделение при добивање на пополнетите прашалници. Проверка на податоците се врши со логичка и со математичка контрола.	
S.18.5	Компилирање податоци
Податоците се добиени на хартија, се контролира опфатот на добиените извештаи. Извештаите се систематизираат по универзитети, факултети и отсеци во рамките на факултетите. Лицето задолжено за истражувањето по потреба контактира со факултетите и високите стручни школи во врска со опфатот и комплетноста на прашалниците. Ако се откриени грешки во прашалниците, дополнително се контактира со извештајните единици и се коригираат. Контролираните прашалници од лицето задолжено за истражувањето се внесуваат во апликацијата со вметнати математички и логички контроли, како и со дополнителни контроли по внесувањето на податоците. Податоците	

се контролираат, се споредуваат и се анализираат и пред нивното објавување, на агрегирано ниво.

S.18.5.1	A7. Стапка на импутација
-----------------	---------------------------------

S.18.6	Прилагодување
---------------	----------------------

Не се врши израмнување на податоците.

S.18.6.1	Сезонско прилагодување
-----------------	-------------------------------

S.19	Коментар
-------------	-----------------

A.1	Анекси
------------	---------------